

XAVER

ZÁŘÍ | ŘÍJEN 2020

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

BIZETOVA EXOTICKÁ OPERA LOVCI PEREL
A DVOŘÁKŮV OPERNÍ KLENOT JAKOBÍN STR. 3

BRILANTNÍ FRANCOUZSKÁ KOMEDIE
BLBEC K VEČEŘI POBAVÍ I DOJME STR. 4

MARTIN FRANTIŠÁK INSCENUJE SVĚTLOU,
VESNICKÝ ROMÁN POPRVÉ NA JEVIŠTI STR. 5

KLASICKÁ POHÁDKA SEDMERO KRKAVCŮ
V NOVÉM BALETU RICHARDA ŠEVČÍKA STR. 5

Záměstnaní DFXŠ v nově zrekonstruovaném hledišti Šaldova divadla foto Šimon Plíkus

divadlo f. x. šaldy

Vážení a milí přátelé divadla,

minulá sezona nám ukázala, že věci, které považujeme za samozřejmé, vůbec samozřejmé nejsou. Zažili jsme něco, co pro nás bylo do té doby nepředstavitelné: že se v divadlech nesmělo hrát! A my si znovu uvědomili, že divadlo bez diváků prostě nemůže existovat. Do nové sezony vstupujeme s obavami, že buď ze strachu z nákazy nebo kvůli rouškovému nepohodlí vás přijde do hlediště Šaldova a Malého divadla méně. Já ale věřím, že nikdo, kdo naše divadlo navštíví, nebude litovat. A to hned ze dvou důvodů.

Tím prvním je nová tvář a nový zvuk Šaldova divadla. Během uzavření divadla totiž proběhla rekonstrukce hlediště, jejímž hlavním smyslem bylo navrátit divadlu alespoň částečně jeho původní přirozenou akustiku, která byla necitlivými rekonstrukcemi značně zhoršena. Podařilo se a já věřím, že oceníte nový zvuk i nový vzhled hlediště.

Druhým důvodem je opravdu pestrá nabídka nových inscenací. Nechtěli jsme vás připravit o žádný z titulů, které měly mít premiéru v dubnu, květnu a červnu, a tak jsme pilně zkoušeli i v době uzavření divadla pro veřejnost – nejdříve individuálně a po menších skupinkách, v rouškách i bez, intenzivně pak celý červen a srpen. Novou sezonu jsme zahájili zcela mimořádně už 21. srpna, a kromě čtrnácti původně plánovaných inscenací uvedeme i ty čtyři, které měly mít premiéru v sezoně minulé.

Od září do prosince můžete v Malém divadle navštívit výstavu fotografií Divadlo F. X. Šaldy pod rouškou. Připomene nám, že ani v těžkých chvílích nemá vymizet humor a že si máme vážit obyčejného života.

Mně nezbývá věřit, že tato sezona bude taková, jak jsme si ji naplánovali, a že se k nám vy, naši milí diváci, vrátíte.

Jarmila Levko
ředitelka DFXŠ

BORIS JONEŠ OBDRŽEL MEDAILI MĚSTA LIBERCE

Dirigent a sbormistr Boris Jones (*4. ledna 1932 v České Skalici) je výraznou osobností nejen našeho operního souboru, ale hudební kultury celého regionu.

Po absolutoriu dirigentského, varhanního a klavírního oboru Pražské konzervatoře pracoval nejprve v divadle na Kladně a v Ústí nad Labem. Od roku 1967 až dosud je v angažmá v Divadle F. X. Šaldy, je tedy v současnosti nejdéle působícím zaměstnancem zdejší opery. Působil tu jako dirigent, sbormistr a korepetitor, od devadesátých let jako archivář. Na dirigentském kontě má více než 1500 představení, nastudoval více jak stovku titulů. Je vyhledávaným korepetitorem – a také znalcem varhanních nástrojů v kraji. V pozici archiváře opery tvoří pro soubor notové podklady, které jsou velmi ceněny nejen v Liberci, ale také třeba v Národním divadle, České

filharmonii, Pařížské opeře či Berlínské filharmonii. Boris Jones zároveň vytvořil v Liberci jedinečnou kolekci operní a symfonické literatury, která významně převyšuje archivní standard regionálních divadel.

V červnu letošního roku byla Borisovi Jonesovi udělena Medaile města Liberce za mimořádný přínos městu a regionu v oboru hudební kultury. U příležitosti tohoto ocenění, k němuž naše redakce spolu s celým divadlem mistroví srdečně blahopřeje, vznikl zajímavý rozhovor „Prožil jsem krásný život“, který si můžete přečíst na webu našeho divadla.

www.saldovo-divadlo.cz/aktuality/rozhovor-s-borisem-jonesem

-jbs-

foto Lukáš Trojan

Letos v lednu získal operní soubor DFXŠ již po šesté cenu Libuška za absolutní vítězství na nejprestižnějším tuzemském festivalu hudebního divadla

OPERA 2020.

Radost z předání dvou hlavních cen s námi můžete sdílet 16. září před začátkem opery G. Bizeta Lovci perel.

TOMÁŠ DIANIŠKA: BURIAN

Tomáš Dianiška se vrací na libereckou scénu! Svou nejnovější hru představí opět i jako režisér a po úspěšné Atomové kočičce se můžeme těšit na další příběh z Liberce. Již 9. října na jeviště Malého divadla vtrhne jeden z nejslavnějších libereckých rodáků, „král komiků“ Vlasta Burian!

světová premiéra

EXOTICKÁ OPERA LOVCI PEREL GEORGESE BIZETA

Premiéra proběhla v mimořádném srpnovém termínu

Sergey Kostov
sbor DFXŠ

Andrij Shkurhan
Livia Obručník Vénosová

Po nostalgických *Příhodách Lišky Bystroušky* a virtuózním *Donu Giovannim* se operní soubor vrhl do víru francouzského hudebního romantismu a exotického světa dávných potapěčů, kteří se na ostrově Cejlon nořili za poklady oceánu. *Lovci perel* (*Les pêcheurs de perles*) jsou po *Carmen* druhým nejslavnějším jevištním dílem Georgese Bizeta, který zde skvěle spojil exotické hudební motivy s příznačnou kompoziční rafinovaností a podma-

nivou melodikou. Před započítím lovu perel na Srí Lance se na pozadí rituálů odehrává příběh dvou přátel, kteří se zásahem osudu stávají nesmiřitelnými soky v lásce k jedné ženě – kněžce Leile.

Hudebního nastudování díla se chopil dirigent a šéf opery Martin Doubravský, k režii byla přizvána brněnská taneční pedagožka Ladislava Košíková, kterou již s Libercem pojí předchozí úspěšná choreografická spolupráce.

V hlavních úlohách účinkují v roli lovce Nadira Sergey Kostov a jako lovec Zurga Andrij Shkurhan. Kněžkou Leilou je Livia Obručník Vénosová. Postavu velekněze Nourabada alternují basisté Jan Hnyk a Josef Kovačič.

Na nejbližší reprízy Bizetovy uhrančivé operní fresky se můžete těšit 16. a 29. září, 9. a 25. října.

-jbs-

Pavol Kubáň
balet DFXŠ

Sergey Kostov
Livia Obručník Vénosová
Josef Kovačič
sbor DFXŠ
všechny fotografie Karel Kašák

NOVÁ INSCENACE DVOŘÁKOVA JAKOBÍNA

ŽIVÁ ČESKÁ OPERNÍ KLASIKA S DEBUTEM OTCE A SYNA

Pátek 25. a neděle 27. září budou v Šaldově divadle náležet opernímu klenotu Antonína Dvořáka, opeře *Jakobín*. Dílo z mistrových vrcholných let (světová premiéra proběhla roku 1889) je postaveno na kontrastech dvořákovské hudební srdečnosti a bujarých ozvuků „čertovské muziky“ autora *Slovanských tanců*. Zpracovává na svou dobu nezvyklý námět, který na českém maloměstě v závěru 18. století rozehrává několik příběhů lásky – milenecké, otcovsko-synovské, lásky k vlasti a k hudbě. Liberecká inscenace, kterou připravuje dirigent Martin Doubravský spolu s režisérkou Kateřinou Duškovou, není ochuzena ani o proslulou dětskou sborovou scénu, v níž si opět zazpívají děti Severáčku pod vedením Silvie Pálkové.

Obsazení naší inscenace také disponuje jednou kuriozitou, totiž jevištním debutem otce a syna – Jiřího a Jiřího Rajniše, staršího a mladšího. Během zkoušek nám mladší z pánů odpověděl na otázku, jak se těší na debut s otcem na jevišti:

„Jak malí kluci! Dlouho to byl náš sen. Otců a synů na jevišti je dost, ale v opeře to myslím není zas tak časté. Jsem vděčný liberecké opeře za tuto krásnou nabídku. Vůbec musím říci, že zdejší scéna nám už poskytla nádherné příležitosti, ale ve stejné inscenaci se setkáváme poprvé. Dvořákův Jakobín je opravdový operní klenot. Já studuji roli Bohuše z Harasova a otec Adolfa z Harasova – tudíž na jevišti budeme bratřanci...“

V inscenaci se dále můžeme těšit na Pavla Vančuru jako Hraběte z Harasova, Lívii Obručník Vénosovou a Věru Poláchovou v roli Julie, licoměrného Purkrabího Filipa zpívají Zdeněk Plech a Andrij Shkurhan, mysliveckého mládence Jiřího Sergey Kostov a Dušan Růžička, regenschoriho Bendu Jan Ježek a zámekovou paní klíčnici Lotynku Blanka Černá.

Nejbližší termíny 13. a 24. října.

-jbs-

BLBEC K VEČEŘI – KOMEDIE, KTERÁ POBAVÍ I DOJME

Martin Polách
Ondřej Kolín

Martin Stránský
Martin Polách
Jana Hejret Vojtková

Francis Veber je především uznávaným francouzským scenáristou a režisérem úspěšných filmových komedií, ale napsal i několik divadelních her. Komédie *Blbec k večeři* patří již od pařížské premiéry v roce 1993 k nejoblíbenějším z nich. O co tu jde? Skupinka dobře situovaných přátel pořádá pravidelné večery, při kterých soutěží, kdo z nich s sebou přivede většího blbce. Vydavatel Pierre Brochant cítí, že tentokrát by mohl snadno zvítězit. Známy mu totiž dohodil výjimečný exemplář, účetního z ministerstva financí Françoise Pignona, jehož koníčkem jsou komplikované stavby ze sirek. Jenže Brochant si odpoledne hne s páteří a skončí s Pignonom u sebe doma. Toto je základní zápleтка hry, na kterou se postupně začnou nabalovat další situace, plné specifického humoru. Katalyzátorem děje se stávají pomatené telefonáty a příchody nových postav, které se pohybují v promyšleném soukolí zápletky, žádná z nich není nahodilá ani samoúčelná, každá v pravou chvíli přidá pod rozbušku Pierrova života své polínko. Příběh je překvapivý, duchaplný, přesně načasovaný, zkrátka dokonale napsaný.

Blbec k večeři je svým způsobem moralita, proměněná do skvělé situační komedie. Francis Veber se drží osvědčeného modelu nesourodé dvojice – bezelstný smolař versus bohorovný suverén. Tuto konfrontaci využívá k řadě komických eskapád i k jistému morálnímu ponaučení. Bezcitný mizera, zneužívající svého okolí, prohlédne a pochopí svůj sebeklam, když zjistí, že objekt jeho výsměchu ho svou lidskostí a nečekanou moudrostí daleko převyšuje. Děje se tak ovšem velmi nenuceně. Autor své moralizování

přesně dávkuje, aby uprostřed smíchu nezaniklo, ale současně aby smích nebyl ničím zadušen. Hrozí-li situace dojetím, je vzápětí shozena dalším strašlivým Pignonovým trapasem a Brochant tudíž není odsouzen k tomu, aby se napravoval příliš násilně či příliš rychle.

Hra nabízí mimořádně vděčné komediální herecké příležitosti. Režisér Šimon Dominik obsadil do hlavních rolí Martina Polácha a Ondřeje Kolína. Postavy Brochanta i Pignona v jejich podání rozhodně nejsou prvoplánové. Oba dokážou být střídavě vtipní i dojemní, moudří i hloupí, euforičtí i skleslí. Hlavně si ale dokáží vzájemně naslouchat a umějí se skvěle doplňovat. Pozadu nezůstává ani jejich pět spoluhráčů: Jana Stránská, Jana Hejret Vojtková, Jaromír Tlalka, Martin Stránský a Jakub Kabeš. Všichni předvádějí vtipné a žánrově přesné figurky, věrně odkoukané z každodenního života.

Přestože byl vznik inscenace výrazně poznamenán opatřeními spojenými s koronavirem Covid 19 a původní dubnová premiéra musela být přeložena až na neobvyklý letní termín na konci srpna, věříme, že si *Blbec k večeři* získá srdce našich diváků, vždyť smích přece léčí.

Přijďte se přesvědčit na reprízy 20., 30. září a 8. října.

- jj-

Jakub Kabeš

Jana Stránská
Ondřej Kolín
všechny fotografie Petr Neubert

Světově známá autorka napsala drama exkluzivně pro činohru DFXŠ!

V Malém divadle se hraje její nejslavnější hra *Mikve* a od 16. října uvidíte v Šaldově divadle její novinku o hledání rodinného tajemství a židovských kořenů. Odehrává se přímo v Liberci. Přijďte s námi sdílet očekávanou kulturní událost, která daleko překračuje hranice libereckého regionu.

HADAR GALRON: MOJE PRVNÍ ŽIDOVSKÉ VÁNOCE

světová premiéra

ROMANTICKÝ PŘÍBĚH ZE SRDCE A HLUBIN NAŠICH HOR

Světová premiéra jevištní podoby Vesnického románu Karoliny Světlé

Eliška Jansová, Michaela Foitová, Martin Stránský, Štěpánka Prýmková, Jana Hejret Vojtková, Jan Jedlinský a členové Efix klubu

Slavné dílo klasické literatury, spjaté s blízkým okolím Liberce, ožívá poprvé v divadle! Jedna z největších českých spisovatelek, Karolina Světlá (1830–1899), nalezla v našem kraji mocnou tvůrčí inspiraci. Vesnička na jižním svahu Ještědu se stala scénou i svérázným 'hrdinou' jejích nejvýznamnějších děl, její jméno autorka dokonce přijala jako svůj pseudonym a cyklus, kterým vzbudila uznání svých pražských kolegů, se zapsal do literární historie jako Ještědské romány. *Vesnický román* (1867) je prvním z nich a nese v sobě svěží tvůrčí odvalu i vzácnou citlivost vůči těm hloubkám lidské duše, které se vytvářejí v našich vztazích.

V lásce, vášni i nenávisti a jejich proměnách jsou propletené tři hlavní postavy románu: vznětlivá ovdovělá statkářka, vzorně vychovaná a věrný Antoš i nespoutaná a nevinná Sylva. Všichni tři touží svobodně si zvolit svou lásku a šťastný život, nakonec si však mohou vybrat jen ze dvou odvěkých sil, které určují cestu: tu snadnou nabízí s tajemným varováním ještědský podivín Mikusa, k té těžké a správné vybízí přísná Antošova matka. Oba vědí, co znamená vzepřít se pořádku a zvykům své obce.

Jsme svobodní, nebo náš osud určují už naše kořeny jako tajemné rodové kletby, které odhalíme teprve v okamžiku, kdy je sami naplníme?

Inscenaci vytvořil jeden z nejvýraznějších českých režisérů Martin Františák (*1974), umělecký šéf Švandova divadla v Praze, spojený s úspěšnou érou Národního divadla v Brně. K horám i venkovu má blízko: vyrostl na úbočích Beskyd a ve volných dnech hospodaří v sadu na vsi v Orlických horách. Především ale dělá ryzí současné a bytostně emocionální divadlo. Jeho inscenace mají pevný sebevědomý tvar, soustředěný k živému dramatickému středu, totiž ke strhujícímu herectví. Jana Hejret Vojtková jako statkářka, Jan Jedlinský jako Antoš, Barbora Bezáková jako Sylva a Markéta Tallerová jako matka vytvořili na osvědčeném půdorysu českého vesnického dramatu postavy téměř antické, vstupují do dramatického zápasu spolu se základními silami a živly vesmíru. Hlavním protihráčem hrdinů je obec, kterou soubor pečlivě vykresluje do vyhraněných typů, každý svým jednáním zasahuje do děje. Dramatizace Tomáše Syrovátky vznikla přímo pro naši inscenaci a během zkoušení

srůstala s režijní koncepcí. Martin Františák se na zkouškách znovu a znovu vracel ke čtení románu, aby nakonec všemi divadelními prostředky vyprávěl příběh Světlé.

Pro výsledný estetický tvar inscenace je zásadní i odvážná, čistá a stylotvorná scéna Evy Jiřikovské, jejíž nedílnou součástí jsou i kostýmy. Vše hraje spolu s herci: horská krajina, sad, kořeny člověka v zemi, pevná silueta kroje, která určuje postoj člověka. Protože jednou z jednajících postav příběhu je i obec, která vstupuje do soukromých sporů, situace se vyostřují uprostřed vesnických obřadů: svatba, Vánoce, masopustní stínání kohouta nebo vynášení smrtky. Stylizované ztvárnění lidových rituálů z Podještědí s herci vytvořil známý mim a osobitý divadelník Pavol Seriš a temperamentně rytmický hudební výraz jim dal ostravský skladatel Nikos Engonidis.

Romantický příběh o lásce a svobodě na vás dýchne strhující krásou ještědských srázů a můžete jej s námi prožít v Malém divadle na premiérách 11. a 13. září, nebo na reprízách 16. a 26. září či 22. října.

-len-

Barbora Bezáková
Jan Jedlinský
Jana Hejret Vojtková

Jana Hejret Vojtková
všechny fotografie Michaela Škvřínákov

VÍTE, ŽE?

... liberecká inscenace Janáčkovy opery *Příhody lišky Bystroušky* se představí na prestižním festivalu Janáček Brno 2020? Dílo v nastudování Martina Doubravského a režii Lindy Keprtové zazní v Mahenově divadle 2. října. Pevně věříme, že poučené „janáčkovské publikum“ ocení liberecký pohled na jednu z nejhranějších oper 20. století... „Proč? Protože se v tom stále ještě poznáváme.“

... zástitu nad nově vznikající inscenací *Moje první židovské Vánoce* převzal samotný velvyslanec Státu Izrael v České Republice Daniel Meron? Hru pro DFXŠ napsala slavná izraelská autorka Hadar Galron, a aby mohla

přijet do Liberce na čtené zkoušky přes současná omezení v cestování, obdržela dokonce mimořádný průvodní list od ministra kultury Lubomíra Zaorálka, který praví, že její práce u nás je v zájmu České republiky. V dějinách českého divadla vůbec nenajdeme mnoho případů, aby významný světoznámý dramatik napsal hru přímo pro český činoherní soubor! Z naší říjnové premiéry se tím stává kulturní událost světového formátu.

... liberecký *Don Giovanni* je opravdu světový? Premiéra Mozartovy slavné opery jen o fous unikla řádění Covid-19, na reprízy si ovšem diváci museli počkat až do září. Mohou se aspoň těšit na jednu podzimní novinku: opera získala třetího představitele titulní úlohy, barytonistu Jiřího Rajniše mladšího. Tento český umělec má neobvyk-

le bohaté zkušenosti ze zahraničního působení a skvěle doplňuje kosmopolitní charakter naší inscenace: alternuje se slovenským Maďarem Csabou Kotlárem a brněnským Radimem Schwabem, Donnu Elvíru zpívá Američanka italského původu, žijící ve Vídni, Lisa Algozzini, dívku Zerlinu alternují Polka Anna Kózlakiewicz s Američankou původu arménské, žijící v Belgii, Shousik Barsoumian, Dona Ottavia zpívají Bulhar z Oděsy žijící v Liberci Sergey Kostov a Čech s italskými předky Michal Bragagnolo. Nikdo nemůže říci, že by opera v Liberci nebyla světová...

Liberec

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec.

Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR.

XAVER, dvoměsíčník, číslo 2/20, náklad 15400 ks, místo vydání: Liberec Evidenční číslo: MK ČR E 22907

Vydává Divadlo F. X. Šaldy, Liberec, příspěvková organizace, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec, IČ 00083143

Šéfredaktorka: Lenka Chválová (len)
Redakční rada (red) Šimon Dominik (dom),
Jiří Janků (jj) Linda Keprtová (kep), Jarmila Levko (lev), Jiří B. Sturz (jbs), Barbora Svobodová (bs).

Grafický design: Martin Taller

Předplatné na celý rok: odd. předplatného v budově Šaldova divadla, tel.: 485 107 836, e-mail: predplatne@saldovo-divadlo.cz. Otevřeno pondělí až pátek 8.30–11.00, 13.00–15.30, od října do ledna je v úterý a středu otevřeno až do 17.00.

Vstupenky: pokladna otevřena úterý až pátek 12.00–18.00 a vždy hodinu před začátkem představení, tel.: 485 101 523, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz. Vstupenky lze zakoupit v městském informačním centru.

Další informace získáte na www.saldovo-divadlo.cz, e-mail: info@saldovo-divadlo.cz.

Ohodnoťte naše představení na portálu www.i-divadlo.cz.

POMŮCKA: AT, DE	DRES	PTÁCI MRCHO-ZROUTI	INICIÁLY FOTBALISTY ROSICKÉHO	BRAZILSKÉ MĚSTO ??? DE JANEIRO	KATEŘINA DOMÁC.		KOMORA KOMERČNÍCH PRÁVNÍKŮ ZKR.	INICIÁLY BYVÁLEHO POLITIKA RAŠINA	POVLAK	AMERICKÝ REŽISÉR WOODY ???		VELMI KRÁTKÉ VLNKY ZKR.	INICIÁLY TENISTY LENDLA	SKLÍZEN TRÁVY	POUZDRO	DOSAHOVAT TRŽBY
KŘÍVDA						DOSNA NEŽLI						BÝT UPEVNĚN NA ZDI				
1. DÍL TAJENKY												HOROLE-ZECKÝ RUKSAK NĚM. PR. V				
INICIÁLY HERCE PAVELKY			SVAZEK KLESTÍ ZNAČKA NÁKL. AUT					PŮSOBNÍ JEDEN ZE SMYSLŮ						POBÍDKA SEČNÁ ZBRAN		
ZNAČKA HYGIENICKÝCH POTŘEB				KATEDRA ŽURNALIST. SPORTOVNÍ KLUB ZKR.			SLIZ OBUVNICKÉ NOŽE					MÍ ZÁVĚREČNÁ ČÁST KNIHY				
	ZVUK HRDLÍČKY	SPZ VSETÍN HÁZEČ				ČÁST STROMU SPLĚST						ČÍSLOVKA ČÁST SPODNIHO PRÁDLA				
ZBĚHLOST					PLAVECKÝ STYL IN. BÁSNÍKA TOMANA					CVIKY NA HRAZDĚ SLOVENSKÉ ZVRAT. ZAJ.					ČÁSTI PÁNSKÝCH OBLEKŮ	ČÁST NÁBYTKU
POKŘIK				STAŘEC NĚMEC				ČESKÝ REŽISÉR VIDA					ČES. STR. SOCIALIS. SEVEROMOR. ENERGETIKA			
INICIÁLY HERCE HÓGERA			MÍSTO PRO KONÉ FRANCOUZ. PŘEDLOŽKA				ZNAČKA PÁLIVÝCH BONBONŮ O CO							ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA OBYVATEL EVROPY		
SLOVNÍ POMOC					SPOLEČNOST ZKR.					2. DÍL TAJENKY						
ÚPRAVA VLASŮ					LATĚ					KOMBINEŽA						

jméno: příjmení:

tel.: e-mail:

Hrajte o 3 × 2 vstupenky na libovolné představení z repertoáru DFXŠ. Tři vylosované výherce budeme kontaktovat na začátku měsíce října. Vyplněnou křížovku pošlete do 30. 9. 2020 na adresu: Divadlo F. X. Šaldy - marketing, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec nebo na e-mail: krizovka@saldovo-divadlo.cz.

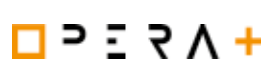
Výherci poslední křížovky jsou: M. Murswieková, K. Alexa a Z. Vostatek. Gratulujeme.

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM DIVADLA

Generální partner divadla:

Partneři divadla:

Mediální partneři:

JIMMY'S – DÍVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DÍVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ

VIDĚT OŽÍVAT NOTY V TANEČNÍCH KROCÍCH JE ZÁZRAČNÉ

Rozhovor s Janem Matáskem, autorem hudby k baletu Sedmero krkavců

S novou sezonou přilétá na křídlech odvahy a lásky do Šaldova divadla klasický pohádkový příběh Sedmero krkavců. Hrdinkou příběhu je dívka Bohdanka, která na sebe bere těžký úkol. Pokusí se zachránit své bratry a zbavit je prokletí, které na ně v návalu vzteku před lety uvrhla jejich matka. Známý námět zpracovala Božena Němcová i bratři Grimmové a choreograf Richard Ševčík v něm rozehrává překvapivě aktuální motivy, které inscenaci dávají nadčasovou podobu. Bere vážně archetypální a iniciační roli pohádky, mnohé scény jsou opravdu napínavé a dramatické, nechybí ale ani odlehčené momenty. V novém baletu najdete vše, co tam má být. Povedenou dramatickou linku, charakterově výrazné postavy, intriky, ale i lásku a silné poselství. Magickou hudbu a hudební text k pohádce vytvořil skladatel Jan Matásek, který již liberecké publikum okouznil výjimečnou hudební kompozicí k dojemné Vánoční koledě.

Nuria Cazorla García foto Martina Root

Prozradíte nám, jak hudbou emotivně zasáhnout posluchače?

Jsou určité hudební postupy, které umí vyvolat u posluchačů různé emoce. Aby to ovšem opravdu zafungovalo, musí se těmito triky šetřit. Je to taková hudební alchymie. Věřím, že hudba má především vyprávět příběh. Příběh je to první, co mě při psaní něčeho nového zajímá. Snažím se skládat hudbu tak, abych zůstal příběhu věrný.

Je komponování hudby pro tanečníky něčím zvláštní?

Věnuji se zejména scénické hudbě, která vždy reflektuje dění na jevišti. U baletu se to však liší zejména rozsahem, hudba tam zní od začátku až do konce. S Richardem pracujeme tak, že mi nejdříve popíše atmosféru a já potom hudebně sleduji stopu příběhu, aniž bych znal do detailu choreografii. Vidět pak ožít noty v tanečních krocích je zážračné. Richard mě vždycky překvapí pojetím některých momentů. Když přijedu na zkoušku, jsem pokaždé upřímně překvapený, jak se tanec i hudba vzájemně propojí do nedělitelného celku, který najednou přináší nečekaný zážitek.

Jakou úlohu má v baletu váš text „Černé perutě srdce čisté křídla zachrání“?

Moje vize byla, aby tam zazněl chlapecký sbor. Ten se tam s určitou symbolikou objevuje v tolika místech, že kdyby zůstal bez textu, nemohlo by to jako celek fungovat. Text totiž přináší tu výhodu, že příběh dramaticky posouvá. Zapisoval jsem ho ve formě zvukomalebných úryvků, z kterých vznikl nejdříve nerytmizovaný text a následně báseň popisující temnou proměnu chlapců v krkavce.

Jak se vám pracovalo s temnými tóny psychologického dramatu?

Moc dobře, dramatická hudba se píše o poznání méně dramaticky, než ta veselá. Zvlášť radostné bylo zapojení chlapeckého sboru. Měl jsem štěstí, že sóla i sbor mi nahráli kluci, kteří mají opravdu originální a takovou chlapecky nevinnou barvu hlasu. A velkou satisfakcí je mi i to, že moje děti v autě právě tento sbor pořád dokola vyžadují. A ještě jedna zajímavost pro bystrého diváka: do hudby *Sedmero krkavců* jsem zařadil malý úryvek motivu z inscenace Vánoční koleda jako vzkaz – symbol – vzpomínku...

Slavnostní premiéry baletu proběhnou 4. a 6. září, první repríza pak 17. září. Další termíny 17. a 23. října.

-bs-

VLASTA VINDUŠKOVÁ A JEJÍ JUBILEA

Pocta významné osobnosti libereckého baletu

Nadaná tanečnice, schopná manažerka a oddaná divadelnice Vlasta Vindušková se narodila 17. června 1950 v Liberci a slaví letos nejen životní jubileum, ale také významné výročí své umělecké dráhy, která je celá nerozlučně spojena s Divadlem F. X. Šaldy. Dnes už je vzácnou výjimkou, aby někdo zasvětil 55 let života jediné kulturní instituci. Začínala jako elévka roku 1965 a brzy se stala nepostradatelnou oporou tanečního repertoáru. Tančila například v inscenacích *Coppélia* (1966), *Pulcinella* (1967), *Šeherezáda* (1970), *Lidská komedie* (1971), *Carmen* (1974), *Anna Karenina* (1978), *Viktorka* (1980), *Balada o loutkáři* (1979), *Horko* (1983), *Zákulisí* (1984), *Pohádky o Krakonošovi* (1988), *Klauni pod penzí* (1989), *Sněhurka* (1991) a v mnoha dalších.

Libereckému divadlu zůstala věrná i po ukončení aktivní taneční dráhy a své zkušenosti využila od roku 1992 jako asistentka choreografie a zástupce střídajících se šéfů baletu (Petra Šimka, Ljubov Dančenko a Petra Tyce). V letech 2001–2010 dokázala jako umělecký šéf a dramaturg baletu své skvělé manažerské a organizační schopnosti. Za jejího vedení hostovalo v libereckém baletu nemálo skvělých

choreografů (Irena Janovcová, Gustav Skála, David Slobašpycký, Jiří Horák, Petr Šimek, Daniel Wiesner, Robert Balogh, Pavel Šmok, Kateřina Dedková Franková) a tanečniců (Taťána Juřicová, Tereza Podařilová, Barbora Kohoutková, Jiří Pokorný, Vlastimil Harapes, Vladimír Nečas, Jaroslav Slavický, Michal Štípa, Nikola Márová). Během desetiletého působení Vlasty Vinduškové na pozici šéfa baletu bylo uvedeno mnoho krásných baletních titulů, které sklízely úspěchy a některé dokonce i nejvyšší ocenění – prestižní Cenu Thálie.

Od června roku 2010 až dodnes svými zkušenostmi pomáhá zabezpečovat chod souboru jako asistentka šéfa baletu a hostujících choreografů. Je bytostí nepostradatelnou, ochotnou, milou, pro mnohé tanečníky se stala druhou mámou, vždyť přicházejí z různých koutů světa často jako náctiletí. A to ještě při své náročné divadelní službě stačila vychovat a do života připravit své tři skvělé děti. Tímto článkem přejeme oslavenkyni vše nejlepší a především s celým divadlem děkujeme za mimořádnou práci a obdivuhodnou vytrvalost! Divadlo F. X. Šaldy má velké štěstí, že tuto výjimečnou dámu má.

-red-

Vlasta Vindušková foto Lukáš Trojan

Šaldovo divadlo

03. čt	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík] Veřejná generálka. Začátek v 10.30.	
04. pá	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík] Taneční psychologické drama na motivy pohádky Boženy Němcové a bratří Grimmů. 1. premiéra.	PŠ/5
05. so	DON GIOVANNI [W. A. Mozart] ... aneb „potrestaný prostopášník“ v legendární Mozartově „opeře oper“.	* ON/2
06. ne	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík] 2. premiéra	PŠ2/5
08. út	DIVOTVORNÝ HRNEC [B. Lane, E. Y. Harburg, F. Saidy] Pohádkový muzikál nejen o hledání pravého štěstí.	K2/3
09. st	VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie] Slavná detektivka Agathy Christie ve zcela novém divadelním zpracování.	* Č2/3
11. pá	PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY [L. Janáček] Proč? Protože se v tom stále ještě poznáváme! Vhodné od 12 let.	K5/5
12. so	DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ Začátky v 8.00, 9.00 a 10.00.	
12. so	ZAHAJOVACÍ KONCERT MHF LÍPA MUSICA	
13. ne	ZAČAROVANÝ LES Pohádka. Host Docela velké divadlo Litvínov. Začátek v 15.00.	RD/2
16. st	LOVCI PEREL [G. Bizet] Slavnostní předání LIBUŠKY, ceny za nejlepší inscenaci festivalu OPERA 2020.	OB1/3
17. čt	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík]	OB2/2
18. pá	ŽENY NA POKRAJI NERVOVÉHO ZHROUCENÍ [J. Lane, D. Yazbek, podle filmu P. Almodóvara] Muzikálová komedie v rytmu Madridu. Zadáno pro KÚ. Začátek v 19.30.	
19. so	DON GIOVANNI [W. A. Mozart]	K6/o/2
20. ne	BLBEC K VEČEŘI [F. Veber]	* Č2/4
21. po	KOMORNÍ KONCERT ve foyer Šaldova divadla. Začátek v 17.00.	
23. st	JAKUB A JEHO PÁN [M. Kundera] Moudrá komedie o rozkoši z vyprávění.	Č1/2
25. pá	JAKOBÍN [A. Dvořák] Česká operní klasika stále žije! 1. premiéra.	PŠ/7
26. so	SLUHA DVOU PÁNŮ [C. Goldoni, A. Pešková] „Jazzové“ taneční divadlo.	* K5/6
27. ne	JAKOBÍN [A. Dvořák] 2. premiéra	PŠ2/7
28. po	KRÁLOVA ŘEČ [D. Seidler] Skvělá hra, podle které byl natočen slavný film. Derniéra.	
29. út	LOVCI PEREL [G. Bizet]	O/3
30. st	BLBEC K VEČEŘI [F. Veber]	K3/5

Malé divadlo

4. pá	PANÍ Z MOŘE [H. Ibsen] Mistrovsky spletené drama o lásce a svobodě.	* K3/4
5. so	KRÁTKÉ A ÚDERNÉ DIVADLO	
6. ne	SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra] Zmužilý kabaret o stavbě Ještědu.	
9. st	SYN [F. Zeller] Francouzsky jemné rodinné drama o dospívání. Rodičů i dětí.	Č1 /1
10. čt	KLÍČOVOU DÍRKOU [J. Orton] Brilantní crazy komedie plná omylů.	
11. pá	SYLVA [K. Světlá] Jevištní podoba Vesnického románu Karoliny Světlé. 1. premiéra	PŠ/6
13. ne	SYLVA [K. Světlá] 2. premiéra	PŠ2/6
15. út	MIKVE [H. Galron] Dramatický střet osmi žen s tradicí.	
16. st	SYLVA [K. Světlá]	* Č/3 + PM/2
17. čt	UJETÁ RUKA [M. McDonagh] Akční komedie o nebezpečí srážky s blbcem. Vhodné od 15 let.	
23. st	KPLO Beseda k inscenaci Jakobín. Začátek v 16.00.	
24. čt	SYN [F. Zeller]	* Č/4
25. pá	SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra]	
26. so	SYLVA [K. Světlá]	K6/ČB/3

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 hodin.
Změna programu vyhrazena.

UPOZORNĚNÍ PRO ABONENTY
* Hvězdička u skupiny znamená jiný hrací den.

 Rezervace: www.evstupenka.cz.
Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.

Šaldovo divadlo

3. so	SRPEN V ZEMI INDIÁNŮ [Tracy Letts] Struhující rodinný příběh z amerických plání. Konec ve 22.00.	K6/ČB/4
4. ne	ŽENY NA POKRAJI NERVOVÉHO ZHROUCENÍ [J. Lane, D. Yazbek, podle filmu P. Almodóvara] Muzikálová komedie v rytmu Madridu. Konec ve 21.40.	
6. út	DON GIOVANNI [W. A. Mozart] ... aneb „potrestaný prostopášník“ v legendární Mozartově „opeře oper“. Konec ve 22.00.	K2/4
7. st	VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie] Slavná detektivka Agathy Christie ve zcela novém divadelním zpracování. Konec ve 21.30.	Č1/3
8. čt	BLBEC K VEČEŘI [F. Veber] Svěží francouzská komedie plná nečekaných zvratů. Konec ve 21.20.	*Č/5
9. pá	LOVCI PEREL [Georges Bizet] Romantická opera s nádechem exotiky. Konec ve 21.30.	
10. so	IVÁNKU, KAMARÁDE, MŮŽEŠ MLUVIT? aneb Tak to mi ho teda vyndej.	
11. ne	O PRINCEZNĚ SE ZLATOU HVĚZDOU Divadelní společnost Julie Jurištové, Praha. Začátek v 15.00.	RD/3
12. po	KOMORNÍ KONCERT ve foyer Šaldova divadla. Začátek v 17.00.	
13. út	JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Česká operní klasika stále žije! Konec ve 22.00.	OB/2
14. st	SUGAR (NĚKDO TO RÁD HORKÉ) [P. Stone, J. Styne, B. Merrill] Prohibice, gangsteři, krásná blondýna a dva nezaměstnaní muzikanti... Konec ve 21.40.	
15. čt	MOJE PRVNÍ ŽIDOVSKÉ VÁNOCE [H. Galron] Veřejná generálka. Začátek v 10.00.	
15. čt	SUGAR (NĚKDO TO RÁD HORKÉ) [P. Stone, J. Styne, B. Merrill]	
16. pá	MOJE PRVNÍ ŽIDOVSKÉ VÁNOCE [H. Galron] Světová premiéra izraelské hry o české židovské komunitě. 1. premiéra	PŠ/8
17. so	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík] Taneční psychologické drama na motivy pohádky Boženy Němcové a bratří Grimmů. Konec ve 20.35.	K6/ČB/5
18. ne	MOJE PRVNÍ ŽIDOVSKÉ VÁNOCE [H. Galron] 2. premiéra	PŠ2/8
20. út	VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie]	K2/5
21. st	PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY [L. Janáček] Proč? Protože se v tom stále ještě poznáváme! Konec ve 21.15. Vhodné od 12 let.	K3/7
22. čt	DON GIOVANNI [W. A. Mozart]	*O/4
23. pá	SEDMERO KRKAVCŮ [R. Ševčík]	K5/7
24. so	JAKOBÍN [A. Dvořák]	K6/O/3
25. ne	LOVCI PEREL [G. Bizet] Začátek v 16.00.	ON/3
26. po	DIVOTVORNÝ HRNEC [B. Lane, E. Y. Harburg, F. Saidy] Pohádkový muzikál nejen o hledání pravého štěstí. Konec ve 21.50.	
27. út	MOJE PRVNÍ ŽIDOVSKÉ VÁNOCE [H. Galron]	K2/6
28. st	DIVOTVORNÝ HRNEC [B. Lane, E. Y. Harburg, F. Saidy]	*OB 2/3
29. čt	MNOHO POVYKU PRO NIC [W. Shakespeare] Slavná komedie o intrikách a pomluvě. Konec ve 21.45.	
30. pá	JAKUB A JEHO PÁN [Milan Kundera] Moudrá komedie o rozkoši z vyprávění. Konec ve 21.10.	K5/8
31. so	MY FAIR LADY [F. Loewe, A. J. Lenart] Slavný muzikál opět v Liberci! Konec ve 22.00.	

Malé divadlo

1. čt	PANÍ Z MOŘE [H. Ibsen] Mistrovsky spletené drama o lásce a svobodě. Konec ve 20.50.	
2. pá	UJETÁ RUKA [M. McDonagh] Akční komedie o nebezpečí srážky s blbcem. Konec ve 20.40. Vhodné od 15 let.	
6. út	SYN [F. Zeller] Francouzsky jemné rodinné drama o dospívání rodičů i dětí. Konec ve 21.00.	*K3/6
8. čt	BURIAN Veřejná generálka od 10.00.	
9. pá	BURIAN Příběh „krále komiků“ očima Tomáše Danišky. Premiéra	PM/3
10. so	POSEDLOST BALETEM II. „Liberec má talent?!“ – průvodce světem tance.	
12. po	KPLO Beseda k inscenaci Sedmero krkavců. Začátek v 16.00.	
14. st	SRNKY [T. Svoboda] Neobyčejné příběhy z Liberce. Konec ve 20.30.	
21. st	BURIAN	Č1/4
22. čt	SYLVA [K. Světlá] Jevištní podoba Vesnického románu Karoliny Světlé.	Č2/5
23. pá	BURIAN	Č/6
24. so	KLÍČOVOU DÍRKOU [J. Orton] Brilantní crazy komedie plná omylů. Konec ve 21.20.	
25. ne	O VÍLÁCH A KRÁLI DRAKŮ [J. Hejret Vojtková] Pohádkový příběh pro ty, kteří se nebojí. Herecké studio DFXŠ. Zadáno. Začátek v 15.00.	
26. po	ZMRZLINA [M. Gavran] Představení hereckého studia při DFXŠ. Zmrzlina aneb Máma s dcerou čerta sperou.	
28. st	MIKVE [H. Galron] Dramatický střet osmi žen s tradicí. Konec ve 21.40.	
30. pá	ORTENI! Autorská adaptace deníků Jiřího Ortena. Ve spolupráci se Studiem Periferie. Premiéra	
31.so	ATOMOVÁ KOČÍČKA [T. Dianiška] Bláznivá sci-fi komedie z harcovských kolejí. Konec ve 21.30.	